

สถานการณ์การนำเข้าลำไยสด (พิกัด HS 08109030) และลำไยอบแห้ง (HS08134010) จากไทยของประเทศจีน

ประเทศจีนเป็นผู้ผลิตและบริโภคลำไยสดและอบแห้งมากที่สุดของโลก โดยปี พ.ศ. 2561 ประเทศจีนมีพื้นที่เพาะปลูกลำไยประมาณ 2 ล้านไร่ ผลผลิตต่อปีประมาณ 2 ล้านตัน โดยส่วนใหญ่อยู่ในมณฑลทางใต้ของจีน ได้แก่ กว่างซี กวางตุ้ง ฉูเจี้ยน ไท่หนาน ยูนนาน กุ้ยโจว และเขตการปกครองไต้หวัน แต่สภาพภูมิอากาศของจีนที่แปรปรวนทำให้ผลผลิตลำไยไม่แน่นอน โดยส่วนใหญ่ผลผลิตที่ได้แต่ละปีจะไม่แน่นอน จึงทำให้ผลผลิตลำไยเฉลี่ยของจีนอยู่ประมาณร้อยละ 50 ของความต้องการบริโภคทั้งหมดของจีน โดยจีนมีสัดส่วนความต้องการบริโภคลำไยสดร้อยละ 70 ลำไยอบแห้งร้อยละ 30 ตามลำดับ ด้วยกำลังการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลให้จีนต้องนำเข้าลำไยสดและลำไยอบแห้งจากต่างประเทศ

ประเทศจีนอนุญาตการนำเข้าลำไยสดและแช่แข็งจาก 5 ประเทศ ตามประกาศของกรมศุลกากรจีน คือ ประเทศไทย มาเลเซีย พม่า เวียดนาม และอินโดนีเซีย

ตารางแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยสด (HS 08109030) จากทั่วโลกของประเทศจีน

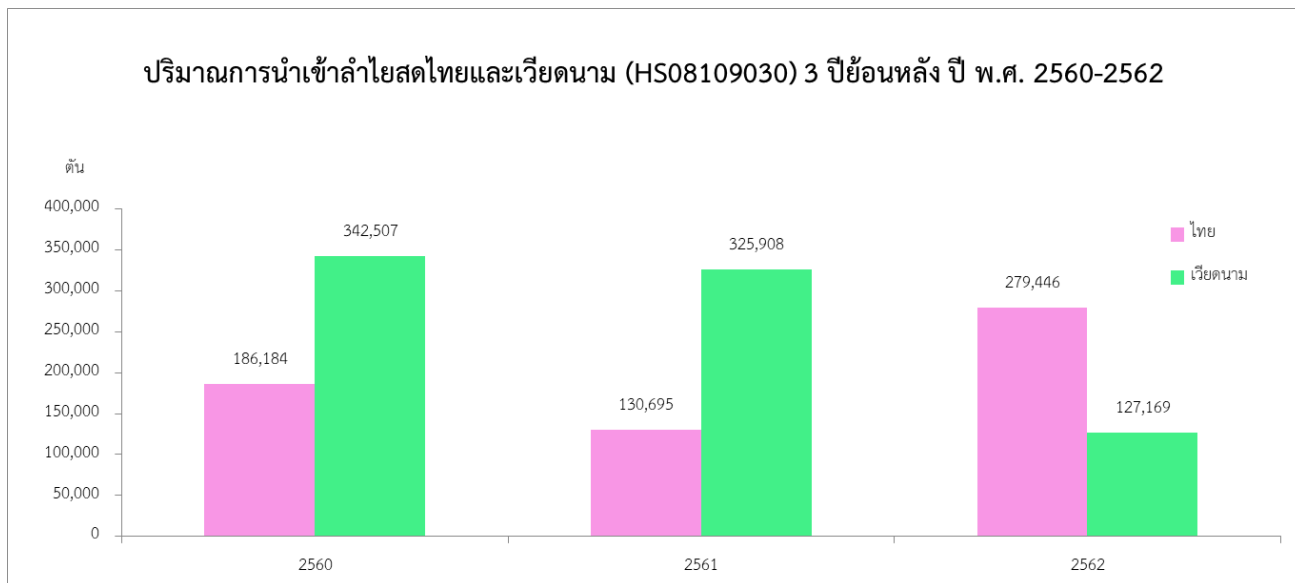
3 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2560-2562)

ลำดับ	ประเทศ	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)			Δ	มูลค่าการนำเข้า (ล้าน USD)			Δ
		2560	2561	2562	61/62	2560	2561	2562	61/62
	โลก	528,806	456,603	406,615	-11%	438	366	425	16%
1	ไทย	186,184	130,695	279,446	114%	249	178	354	99%
2	เวียดนาม	342,507	325,908	127,169	-61%	189	188	71	-62%
3	ลาว	115	-	-	-	0.15	-	-	-

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

ประเทศจีนนำเข้าลำไยสด (HS 08109030) จากทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ประเทศไทย เวียดนาม และลาว (ในปี 2561 และ 2562 ไม่มีการนำเข้าจากลาว) โดยปี พ.ศ. 2562 ประเทศจีนนำเข้าลำไยทั้งหมดประมาณ 4 แสนตัน ปริมาณการนำเข้าลดลงร้อยละ 11 แต่มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2561 โดยเป็นการนำเข้าจากไทยมากที่สุดปริมาณ 2.79 แสนตัน หรือร้อยละ 70 และนำเข้าจากเวียดนาม 1.27 แสนตัน หรือร้อยละ 30

กราฟแสดงปริมาณการนำเข้าลำไยสดไทยและเวียดนาม (HS08109030) 3 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2560-2562)

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

ประเทศไทยเป็นประเทศคู่ค้าลำไยสดอันดับหนึ่งของจีน ในปี 2562 ปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากไทย 2.79 แสนตัน เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70 เมื่อเทียบกับปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากทั่วโลก จากสถิติข้างต้น เนื่องจากในอดีต ไทยส่งลำไยไปเวียดนามและเวียดนามได้ส่งต่อไปยังประเทศจีนทำให้ในปี 2560 และ 2561 จีนมีการนำเข้าลำไยจากเวียดนามมากกว่าไทย แต่ในปี 2562 จีนเข้มงวดตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้าเพื่อไม่ให้เกิดการหลบเลี่ยงภาษี จากสถิติศุลกากรจีนในปี 2562 จีนนำเข้าลำไยจากไทยสูงกว่าจากเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ปริมาณการนำเข้าลำไยสดของจีน 3 ปีย้อนหลัง (ปี 2560 – 2562) มีแนวโน้มลดลง คือ ประมาณ 5.3 แสนตัน 4.5 แสนตัน และ 4 แสนตัน ตามลำดับ

ลำไยสดของไทยเป็นที่นิยมของผู้บริโภคชาวจีน เนื่องจากมีคุณภาพดี เนื้อหนา เปลือกบาง ลูกโต และรสชาติหวานกรอบ ทำให้ผู้บริโภคชาวจีนมีความชื่นชอบในคุณภาพของลำไยไทย นอกจากนี้ ลำไยไทยเป็นสินค้านำเข้าทำให้ผู้บริโภคนิยมมากยิ่งขึ้น จากสถิติศุลกากรจีนปี 2562 มูลค่าการนำเข้าลำไยไทยประมาณ 353.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 99 เมื่อเทียบกับปี 2561

มูลค่าการนำเข้าสินค้าเป็นการสำแดงราคาโดยผู้นำเข้าจีน ซึ่งศุลกากรจีนเห็นว่าผู้นำเข้าหลายรายสำแดงราคาต่ำเพื่อหลบเลี่ยงภาษีนำเข้า จึงเริ่มเข้มงวดตรวจสอบการสำแดงมูลค่าสินค้าให้ตรงกับความเป็นจริง เพื่อป้องกันการหลบเลี่ยงภาษี ทำให้มูลค่าการนำเข้าในปี 2562 เพิ่มขึ้นสูงกว่าปี 2561 ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าลดลง

กราฟแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยสดไทย (HS08109030) แยกรายเดือน ปี พ.ศ. 2562

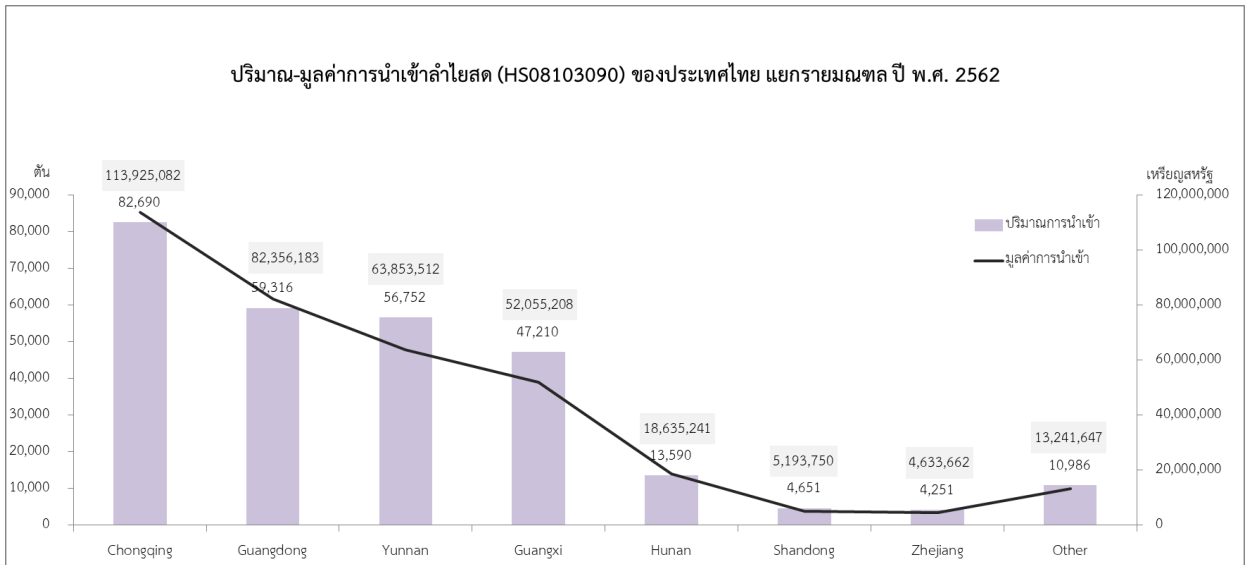

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

เมื่อพิจารณาจากสถิติ ปี พ.ศ. 2562 การนำเข้าลำไยสดจากไทยของประเทศไทยแยกรายเดือน จากกราฟข้างต้นพบว่า ช่วงเดือนพฤศจิกายน-มกราคม ประเทศจีนจะนำเข้าลำไยสดจากไทย (HS 08109030) เพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงเดือนอื่นๆ โดยมีปริมาณการนำเข้ารวมกัน 3 เดือน (พ.ย. - ม.ค.) ประมาณ 1.41 แสนตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50 จากปริมาณการนำเข้าลำไยสดไทยทั้งปี เนื่องจากลำไยถือเป็นหนึ่งในผลไม้ส่งออกของจีน ด้วยชื่อภาษาจีนของลำไย (หลงเหยียน) มีความหมายว่า “ตามังกร” ทำให้ลำไยนิยมใช้เป็นของขวัญและเป็นผลไม้ที่นิยมรับประทานในงานเลี้ยงและงานเฉลิมฉลองปีใหม่จีน (เทศกาลตรุษจีน) นอกจากนี้ ลำไยมีฤทธิ์ร้อนและช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงฤดูหนาวของจีน ทำให้ผู้บริโภคจีนนิยมบริโภคลำไยเพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างความอบอุ่นให้กับร่างกาย อีกทั้งในช่วงฤดูหนาวผลไม้ของจีนมีไม่มาก ทำให้มีความต้องการนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศมากขึ้นในช่วงนี้ โดยเฉพาะเดือนธันวาคมและมกราคมมีปริมาณการนำเข้าลำไยสดจากไทยมากกว่า 5 หมื่นตันต่อเดือน มูลค่าการนำเข้ามากกว่า 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในขณะที่ช่วงเดือนเมษายน-สิงหาคม ประเทศจีนนำเข้าลำไยสดจากไทยในปริมาณน้อยลงมาก เนื่องจากช่วงดังกล่าวเป็นฤดูร้อนของประเทศจีนซึ่งมีผลไม้ส่งออกสู่ตลาดมาเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ เดือนมิถุนายน - สิงหาคมเป็นช่วงการเก็บเกี่ยวลำไยของจีน ทำให้ช่วงนี้จีนมีการนำเข้าลำไยสดลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะเดือนมิถุนายนที่มีปริมาณการนำเข้าเพียง 2,277 ตัน อีกทั้งช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคมเป็นฤดูร้อนของจีน ซึ่งผู้บริโภคชาวจีนไม่นิยมบริโภคลำไย เนื่องจากลำไยมีฤทธิ์ร้อน และคนจีนเชื่อว่าการบริโภคลำไยเป็นปริมาณมากทำให้เกิดความรู้สึกร้อนข้างในและเกิดร้อนใน ฤดูร้อนเป็นช่วงฤดูกาลผลไม้ของจีนที่มีความหลากหลาย เช่น ลำไย ลูกท้อ องุ่น แดงโม แคนตาลูป สาลี่ ซึ่งมีคุณภาพดี รสชาติอร่อย อีกทั้ง ราคาจำหน่ายผลไม้ท้องถิ่นของจีนถูกกว่าผลไม้นำเข้า จึงทำให้ผู้บริโภคเลือกรับประทานผลไม้ที่ผลิตในประเทศจีนมากกว่า

กราฟแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยสดไทย (HS08109030) แยกรายมณฑล ปี พ.ศ. 2562

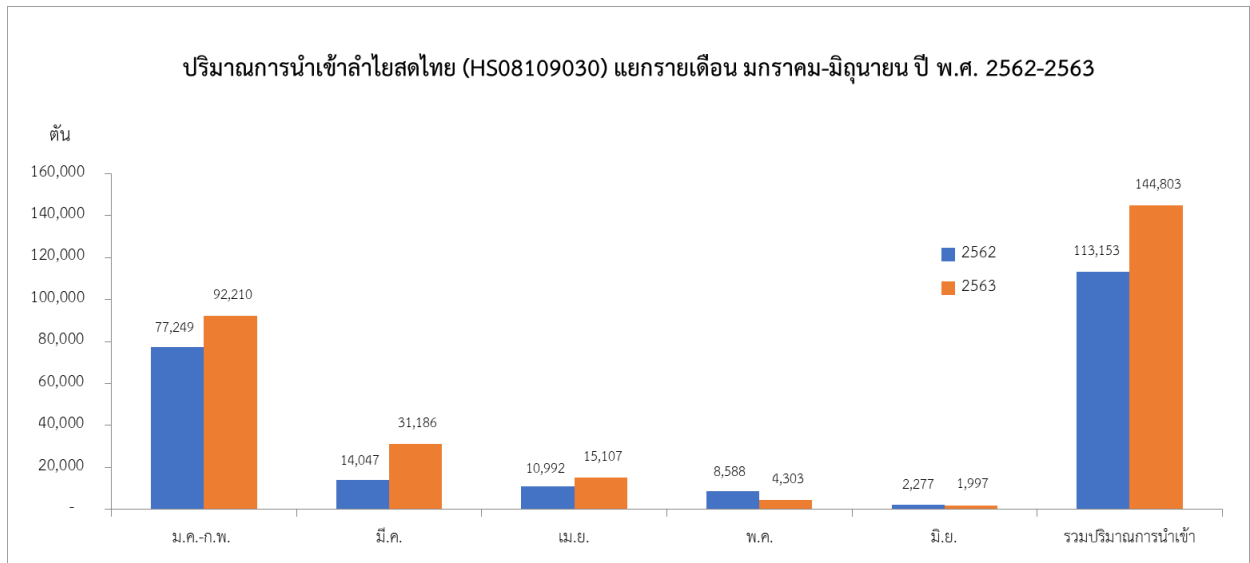

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

ตามสถิติของกรมศุลกากรจีน พ.ศ. 2562 จีนได้แยกการนำเข้าลำไยตามมณฑล/เมือง ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลการนำเข้าโดยผู้ประกอบการจีนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า (consignee/consignor) ในมณฑลต่างๆ อย่างไรก็ตาม ผู้นำเข้าจีนสามารถนำเข้าจากทางด่านใดก็ได้ในประเทศจีน

เมื่อพิจารณาการนำเข้าลำไยสดจากไทย ในปี 2562 แยกตามผู้นำเข้าที่จดทะเบียนในแต่ละมณฑล พบว่ามณฑลของภาคใต้ของจีนเป็นพื้นที่หลักในการนำเข้าลำไยสดไทย ได้แก่ นครฉงชิ่ง (Chongqing) กวางตุ้ง (Guangdong) ยูนนาน (Yunnan) กว่างซี (Guangxi) และหูหนาน (Hunan) โดยปริมาณการนำเข้าลำไยสดไทยของ 5 มณฑลข้างต้นรวมกันประมาณ 2.59 แสนตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 93 ของปริมาณการนำเข้าลำไยสดทั้งหมดของประเทศจีน

กราฟแสดงการเปรียบเทียบปริมาณการนำเข้าลำไยสดไทย (HS08109030) แยกรายเดือน
เดือนมกราคม-มิถุนายน ปี พ.ศ. 2562-2563

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

หมายเหตุ: ปี พ.ศ. 2563 กรมศุลกากรจีนรายงานข้อมูลสถิติการนำเข้าลำไยสดควม 2 เดือนพร้อมกัน (เดือนมกราคมและกุมภาพันธ์)

ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 ของจีนที่เกิดการแพร่ระบาดช่วงต้นปี 2563 เป็นต้นมา ได้ส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าของสินค้าทุกชนิด รวมถึงสินค้าเกษตรไทย โดยเฉพาะสินค้าผักผลไม้สดที่ได้รับความเสียหายจากความล่าช้าในการตรวจสอบ ณ ด่านนำเข้าของจีน ทำให้สินค้าผักผลไม้สดบางส่วนเน่าเสีย นอกจากนี้ สายการบินระงับการบินหลายเที่ยวบิน ทำให้จำนวนเที่ยวบินที่ขนส่งสินค้ามายังประเทศจีนมีน้อยลง ต้นทุนค่าขนส่งสูงขึ้นมาก ส่งผลให้ผู้ประกอบการนำเข้าจีนยกเลิกคำสั่งซื้อเพื่อลดความสูญเสีย ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ทำให้ปริมาณสินค้ามีชีวิตผักและผลไม้สดนำเข้าสู่ตลาดจีนน้อยลง

หากพิจารณาเปรียบเทียบการนำเข้าลำไยสดของไทยปี พ.ศ. 2562 และ 2563 พบว่า การนำเข้าลำไยไทยเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ในเดือนมีนาคม 2563 มีปริมาณการนำเข้ามากกว่าเดือนมีนาคม 2562 ถึงร้อยละ 122 ส่วนการนำเข้าลำไยไทยในเดือนพฤษภาคม 2563 ลดลงร้อยละ 50 และการนำเข้าลำไยไทยของเดือนมิถุนายน 2563 ลดลงร้อยละ 12

ลำไยอบแห้ง (HS08134010)

อุตสาหกรรมการแปรรูปและส่งออกสินค้าลำไยอบแห้งเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของภาคเกษตรกรรม การกระจายรายได้ถึงผู้ชุมชนชนบท และสินค้าลำไยอบแห้งยังเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรส่งออกหลักของไทย โดยมีประเทศจีนถือเป็นคู่ค้าลำไยอบแห้งอันดับหนึ่งของไทย เนื่องจากในอดีตลำไยอบแห้งถือเป็นหนึ่งในสินค้าที่แสดงถึงสถานภาพทางสังคม คนจีนนิยมใช้ลำไยอบแห้งเป็นส่วนประกอบของอาหาร (ทำซูปรหรือของหวาน) นอกจากนี้ ผู้บริโภคชาวจีนนิยมบริโภคและใช้ลำไยอบแห้งเป็นของฝากหรือของขวัญในช่วงเทศกาลสำคัญของจีน รวมทั้งผู้บริโภคชาวจีนมีความเชื่อว่าคุณสมบัติของลำไยอบแห้งคล้ายคลึงกับโสมจีน ที่มีสรรพคุณในการบำรุง ฟันฟูและสร้างความอบอุ่นให้กับร่างกาย จีนสามารถผลิตลำไยอบแห้งได้แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค ดังนั้น จีนจึงมีการนำเข้าลำไยอบแห้งจากต่างประเทศ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

ตารางแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยอบแห้ง (HS08134010) จากทั่วโลกของประเทศจีน

3 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2560-2562)

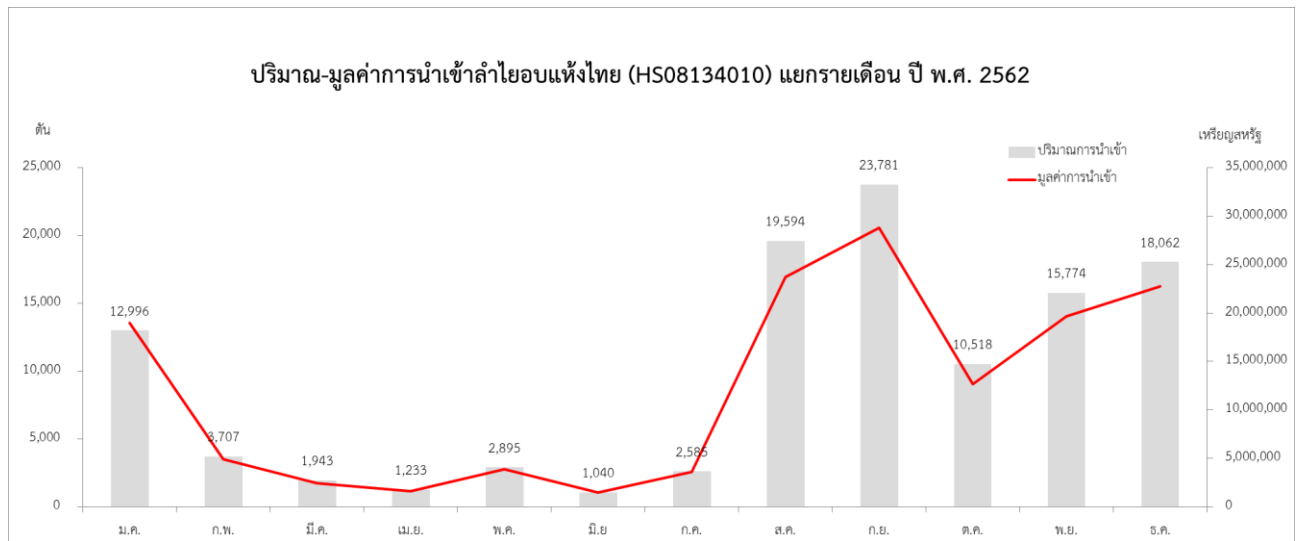
ลำดับ	ประเทศ	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)			Δ	มูลค่าการนำเข้า (USD)			Δ
		2560	2561	2562	61/62	2560	2561	2562	61/62
	โลก	57,850	83,965	114,182	36%	91,344,861	125,349,832	144,817,250	16%
1	ไทย	53,844	79,941	114,127	43%	84,701,803	120,007,744	144,323,324	20%
2	พม่า	4,000	4,000	-	-	6,612,029	4,983,294	-	-
3	เวียดนาม	4	-	28	-	28,084	-	49,649	-
4	ไต้หวัน	2	2.23	-	-	2,945	6,936	-	-
5	ฮ่องกง	-	22	-	-	-	351,812	-	-

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

ในปี พ.ศ. 2562 ประเทศจีนนำเข้าลำไยอบแห้ง (HS08134010) จาก 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย และ เวียดนาม โดยมีปริมาณการนำเข้ารวม 1.14 แสนตัน เกือบทั้งหมดเป็นการนำเข้าจากไทย มีการนำเข้าจากเวียดนามเพียง 28 ตันเท่านั้น ปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งของจีนในปี 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 36 เมื่อเทียบกับปี 2561 มูลค่าการนำเข้าประมาณ 144.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศไทยเป็นประเทศคู่ค้าลำไยอบแห้งหลักของจีนและจีนนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยเพิ่มขึ้นทุกปี จากตารางข้างต้น การนำเข้าลำไยอบแห้ง 3 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2560-2562) จีนมีปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทย 53,844 ตัน 79,941 ตัน และ 1.14 แสนตัน ตามลำดับ ซึ่งการนำเข้าในปี 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 43 ของปีก่อนหน้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.5 จากปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งทั่วโลก

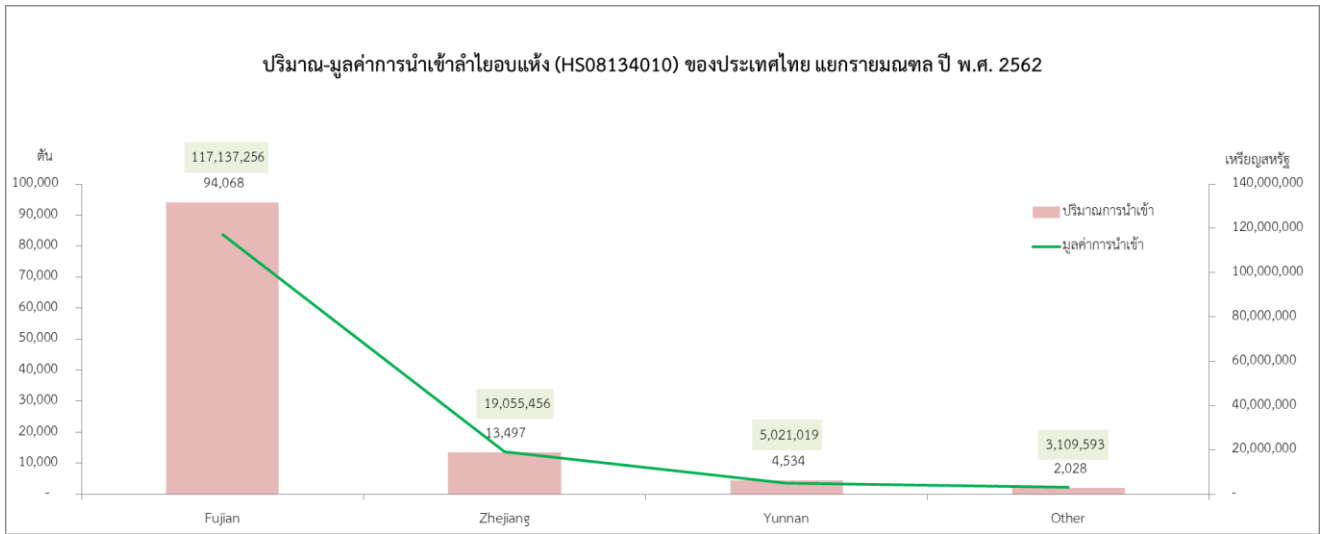
กราฟแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยอบแห้งไทย (HS08134010) แยกรายเดือน ปี พ.ศ. 2562

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

เมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทย (HS08134010) แยกรายเดือน ปี พ.ศ. 2562 พบว่า ประเทศจีนมีปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งไทยในช่วงเดือนสิงหาคม-มกราคมจะสูงกว่าช่วงเดือนอื่นๆ มาก โดยมีปริมาณการนำเข้าของ 6 เดือนข้างต้นรวมกันประมาณ 1 แสนตัน คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยทั้งปี ซึ่งการนำเข้าลำไยอบแห้งในแต่ละเดือนมีแนวโน้มใกล้เคียงกับการนำเข้าลำไยสด แต่ด้วยคุณสมบัติและระยะเวลาของการเก็บรักษาของลำไยสดและลำไยอบแห้งมีความแตกต่างกัน ทำให้ช่วงเดือนในการนำเข้ามาอย่างน้อยของลำไยทั้งสองแบบแตกต่างกัน โดยจีนนำเข้าลำไยอบแห้งไทยมากสุดในเดือนกันยายน มีปริมาณการนำเข้า 2.37 หมื่นตัน มูลค่าการนำเข้า 28.78 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยต่อตัน 1,210 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยต่อตันน้อยเป็นอันดับสองเมื่อเทียบกับมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยต่อตันของเดือนอื่นๆ

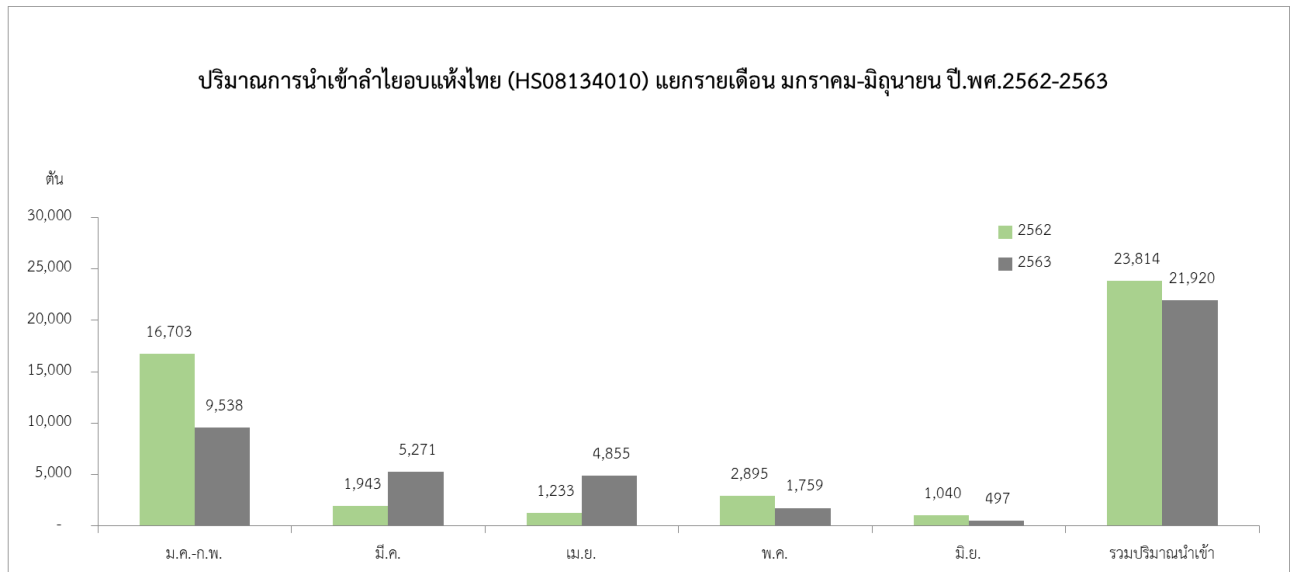
กราฟแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยอบแห้งไทย (HS08109030) แยกรายมณฑล ปี พ.ศ. 2562

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

เมื่อพิจารณาการนำเข้าลำไยอบแห้ง แยกรายมณฑล ปี พ.ศ. 2562 พบว่า ส่วนใหญ่การนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยอยู่ในมณฑลทางตอนใต้ของจีน คือ ผู้เจี้ยน (Fujian) และยูนนาน (Yunnan) ซึ่งทั้งสองมณฑลมีปริมาณการนำเข้ารวมกัน 9.86 หมื่นตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.4 ของปริมาณการนำเข้าลำไยอบแห้งไทยทั้งหมด โดยเฉพาะมณฑลผู้เจี้ยน มีการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยเป็นอันดับหนึ่งที่มีปริมาณมากที่สุด 9.41 หมื่นตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82 ในขณะที่มณฑलयูนนานมีการนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทย ประมาณ 4.53 พันตัน ซึ่งอยู่เป็นอันดับสาม ถัดจากมณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) มีปริมาณการนำเข้าประมาณ 1.35 หมื่นตัน

กราฟแสดงปริมาณ-มูลค่าการนำเข้าลำไยอบแห้งไทย (HS08109030) แยกรายเดือน
(เดือนมกราคม-มิถุนายน) ปี พ.ศ. 2562-2563

ที่มา: กรมศุลกากรจีน

หมายเหตุ: ปี พ.ศ. 2563 กรมศุลกากรจีนรายงานข้อมูลสถิติการนำเข้าลำไยสดควบ 2 เดือนพร้อมกัน (เดือนมกราคมและกุมภาพันธ์)

หากเปรียบเทียบการนำเข้าลำไยอบแห้งไทย ปี 2562 และ 2563 พบว่าในช่วงต้นปี 2563 เป็นช่วงเวลาของการเกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อย่างรุนแรงในประเทศจีน (เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์) ส่งผลให้การนำเข้าลำไยอบแห้งในสองเดือนแรกของปี 2563 ลดลงกว่าร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับปี 2562 แต่การนำเข้าลำไยอบแห้งเดือนมีนาคม 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 171 การนำเข้าเดือนเมษายน 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 294 อย่างไรก็ดี ในเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน 2563 การนำเข้าลำไยอบแห้งจากไทยลดลงร้อยละ 39 และร้อยละ 52 ตามลำดับ

เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 เป็นช่วงวันตรุษจีนซึ่งปกติจะเป็นช่วงเทศกาลเฉลิมฉลองของชาวจีน แต่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม 2563 รัฐบาลจีนใช้มาตรการเข้มงวดระดับการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โดยการสั่งงดการเฉลิมฉลองทั้งหมด ร้านอาหารและภัตตาคารไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ตามปกติ เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีน ทำให้ชาวจีนระมัดระวังในการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น นอกจากนี้ ในมณฑลกว่างตุ้ง ผู้เจียน และกว่างสี ก็สามารถผลิตลำไยอบแห้งได้ จากผลกระทบของ COVID-19 ทำให้ความต้องการลำไยอบแห้งลดลง ส่งผลให้ลำไยอบแห้งในสต็อกของจีนคงเหลือเป็นจำนวนมาก การนำเข้าลำไยอบแห้งในครึ่งแรกของปี 2563 จึงลดลง